

האם מישהו פיברק את ההיסטריה של חיסוני השפעת? האם מישהו מרוויח כאן הון? האם כל המיסחר בתרופות הפך למיכרה זהב לכמה מתעשרים?

מקומית כ-13% — מתוסף על ריווחי היבואן והיצרן. אנחנו המדינה היחידה בעולם לם שבה קיימת בלעדיות לאספקת תרופות באמצעות פסקים בלעדיות זו אינה קיימת בהולנד, לא באנגליה, לא בשווייץ, לא באיטליה ולא בצרפת!

כך למשל, מחיר אספירין אצלנו גבוה פי חמישה יותר מאשר באירופה. וולטורן וטאגמאט — פי שלושה, אינסידון — פי שמונה. טרסיקור — כפליים. קופסת צנטרום (ויטמין עם מינרלים) — מחירו בארץ 45 שקלים, בארצות הברית תישעה שקל לים. אסיוואל עולה פי 10 יותר מאשר בארצות הברית ופי שישה יותר מאשר בגרמניה.

תרופות מקומיות נמכרות בדרך כלל באותו המחיר כמו תרופות מיובאות, אך בכל זאת יש הבדלים במחיר דווקא בין מוצרים "כחול לבן". למשל, גרם אחד של ויטמין C תוצרת טרימה עולה 7.32 ש"ח, ושל תוצרת רקח — 3.17 ש"ח. מתחירווחים של הרוקח אצלנו

מי מהם משקר?

עזרת מעורבים בעסקי התרופות אנסה לנתח את המצב:

ביזנס ועשמו חיסון

פרימור ניצן (32), בוגר הפקולטה לרוקחות של האוניברסיטה העברית, נשוי לאירלי, רוקחת דור שני. שניהם בעלים של בית-מירקחת ברח' ארלוזורוב בתל-אביב: "המחיר הגבוה של התרופות בארץ נובע ממחירה הבסיסי של התרופה, ולא ממתחירווחים הגבוה של בית-המירקחת. מישרדי-הבריאות מאשר מלכתחילה מחירים גבוהים ליצרן תרופות וליבואנים, והוא הגורם לייקור הכבד כבר בנקודת-המוצא. אנתנו בסך-הכל לא מרוויחים הרבה, כי השוק שלנו מצומצם, ויש יותר מדי בתי-מירקחת. יד רוחצת יד במישרד-הבריאות, ויש רושם שכאלו מישהו מרוויח מקביעת מחירים גבוהים. במישרד-הבריאות קובעים מחירים לפי הצהרת היבואן, מבלי לבדוק מה המחיר של התרופה באירופה. לפעמים יש רושם שהם מוצצים מחירים מה"אצבע".

הוא כ-30%, באנגליה — 33%, בהולנד — 36%, בצרפת — 32% ובאיטליה 25%. המע"מ בארץ לתרופות הוא — 15%, בהולנד — 8%, בצרפת — 7%.

מתחירווחים של יבואני התרופות בארץ מתבטא לעיתים במאות אחוזים, לעומת צרפת 9.7%, איטליה 8%, שווייץ 15%, אנגליה 12%, הולנד 10%.

מהן הסיבות המביאות למחיר המופרז של התרופות בארץ? תשובה חלקית אפשר לקבל מהנ"ל:

● תונים הסטטיסטיים הנ"ל. ● בארצות אירופיות, כ-99% של כל התרופות הן תוצרת מקומית, כך שלמחיר התרופות אין מתוסף פער-הרווחים של היבואן. ● ממבט ראשון, מתחירווחים של הרוקחים בארץ כאחוזים אינו גבוה, לעיתים אף נמוך יותר מאשר בארצות אירופיות.

אולם יש לקחת בחשבון שאומנם באחוזים אין הוא גבוה יותר, אך מכיוון שהת-רופות הנמכרות בבית-המירקחת יקרות בהרבה מאשר התרופות הנמכרות בחו"ל — הרזות הכללי של הרוקחים בארץ הוא גבוה בהרבה מאשר בעולם.

בין היבואן ובתי-המירקחת בארץ יש חוליה של ספקים, מתחירווחים של הספקים — על תרופות מתוצרת חוץ כ-9%, ועל תוצרת

אילו הייתי ריאליסטיקן, הייתי אומר שכל ענייני החיסונים הוא פרי של קשר בין אנשי-ממון לבין פוליטיקאים. סוחרים רבים מתעשרים על חשבון בריאות העם.

מי מרוויח מהתרופות?

רשת-החיסונים נגד שפעת דחפה אותי להתעמק בנושא וללמוד את צורת ה"ביזנס" התרופתי. תחילה מעט סטטיסטיקה:

● בארץ יש כ-400 בתי-מירקחת פרטיים, המספקים תרופות לכ-12% של האוכלוסייה באופן קבוע, ועוד לכ-15% של האוכלוסייה מדי פעם. ● כ-450 בתי-מירקחת וחדרי-רוקחים בתוך קופות-החולים משרתים כ-88% של האוכלוסייה באופן קבוע.

המהזור השנתי של הת-רופות בארץ הוא כ-250 מיליון דולר.

● כ-80% של כל התרופות מסו-פקים עליידי 17 יצרנים, ומהם כ-67% עליידי חברת טבע.

● בארץ פועלות כ-51 חברות של יבואני-תרופות, ולהן מאות נציגים נרחבי הארץ. היצרנים הם לרוב גם יבואנים, ומייבאים ארצה כ-30% מכלל התרופות.

התרופות בארץ יקרות בהרבה מן התרופות הנמכרות באירופה, ולרוב גם בארצות-הברית.

וגם שרת-הבריאות עצמה, שושנה ארבל-אלמולינו, הבטיחה לעם שיש תרלו להביא די חיסונים. אחרי כל התעמולה הזאת רצו רכבות אנשים לכת-מירקחת פרטיים, וקנו מייד את כל המלאי, במחיר של 21 שקלים.

כעבור שבוע הביא נציג של חברה מתחרה בשורה כהצות הליל: "הבאנו עוד 15 אלף מנות-חיסון במחצית המ"חיר. עוד עשרות-אלפים בדרך".

ביתניים, למוזנו, אין שומעים על מגיפת שפעת, גם לא על שפעת מיוחדת סינגפורית.

התברר גם שמי שמתו — 89? 154? — לא מתו בדיוק משפעת, ושלפני שנה מתו בחודש נובמבר יותר אנשים, אז לא שמענו על מגיפת-שפי-עת.

במקביל נשמעו גם קולות ממע"רכת-הבריאות-הצבאית על נסיון שני ערך כעבר, כאשר יחידה אחת קיבלה חיסון נגד שפעת והשניה לא. בשתי היחידות חלו בשפעת מיספר שווה של חיילים, אך קולות אלה לא קיבלו סיקור תיקשורתי.

עשרות אלפי דולרים ישתלשלו לכיסם של יבואני-התרופות.

מי היה למשל מועניין במתן אישור לייבא חיסון יקר יותר, כאשר חיסון זול יותר היה בדרך? ומה היו הסיבות לאי-הזמנת חיסונים בזמן, ללא בדי-לה — רק רשלנות בירוקרטית, או אינטרסים כלכליים של אנשים מסויימים?

די להבין מה התרחש בשבועיים האחרונים בארץ סביב החיסונים נגד השפעת, צריך להיות בעל רימיון כשל ג'ורג' אורוול או מומחה לדי-אלקטיקה מרוכססית. אילו הייתי בעל שתי המידות הללו, הייתי כותב את התסריט הבא:

קבוצת-יבואנים בארץ אלמונית החליטה לייבא לארץ תכשיר ריווחי נוסף. הם התקשרו לתחנה המט-אורולוגית וקיבלו מידע שבסוף נר-במבר ובתחילת דצמבר יהיו בארץ, גשמים וקור עז.

מזג-אוויר קר מתקשר, בדרך כלל, בדמיון היצבור עם שפעת.

הם החליטו לחזון על מישי-רדי-הבריאות, כדי שזה יפיון שמועה בכל-התיקשורת שי-קיימת סכנה גדולה למגיפת-שפעת, ולא סתם מגיפת-שפי-עת רגילה, אלא שפעת מיוחדת — סינגפורית.

שם זה מתקשר אצל אנשים עם אנדרת-יילות על סכנות המיורח הר-חוק והורו. שם זה היה אמור להפחיד אנשים ולגרם בהלה צניבור. הסופר האמריקאי הידוע או הנרי מספר על קבוצת אנשים, אשר הח-ליטה במאה ה-19 להרוויח הון על-ידי מכירת נעליים באפריקה. הם הביאו ספינה מלאה בנעליים, אך איש לא קנה. מה לעשות? באפריקה הולכים יחף.

הספינה הבאה הביאה מסמרים. יבואני-הנעליים פיזרו מסמרים בכל חופי אפריקה, ואז קנו הכושים נעליים.

בהלה מפוברקת

את התעמולה על סכנת-הווירוס המתקרבת ניתן להשוות עם הפסטיבל התעמולתי סביב השתלת-הכבד.

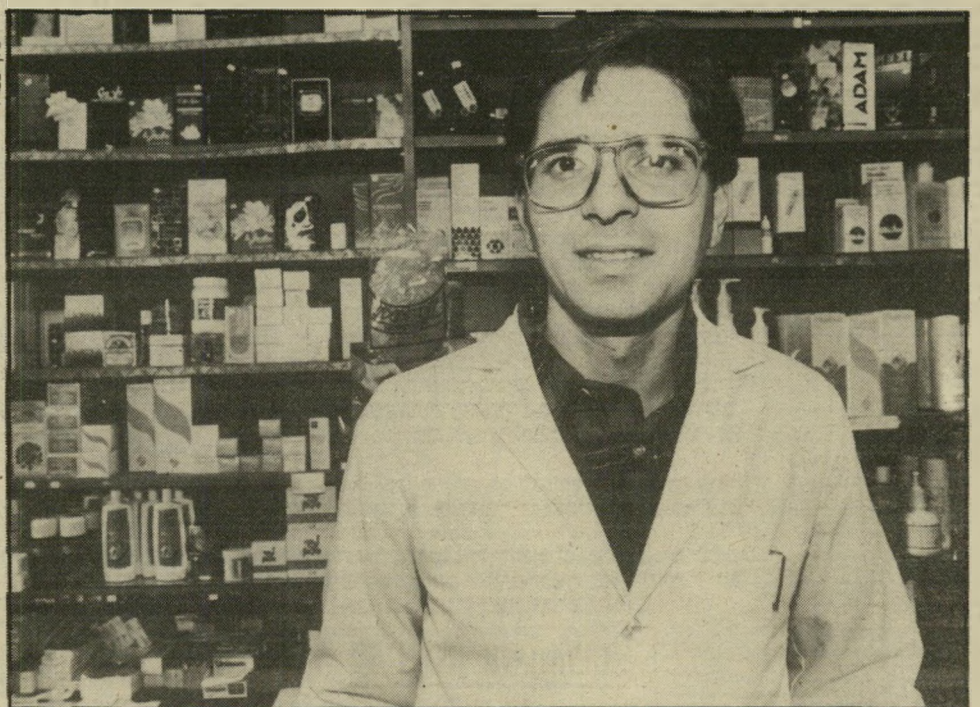
דוברים רישמיים של מישרד-הבריאות הופיעו בכל כלי-התיקשורת וסיפור לעם שאומנם סכנת-השפעת גדולה היא, ושחסרים חיסונים, אך שמישרד-הבריאות ידאג לספק בקרוב את החיסונים הדרושים.

כעבור ימים אחדים מסר אותו מישרד-הבריאות נתונים מפחידים: 69 אנשים מתו משפעת בשבועיים האחרונים!

כעבור יום: 154 אנשים מתו בחודש נובמבר משפעת!

נציגי היבואנים הודיעו גם הם שאינם ישנים בלילות, מפני שהם עוסקים בנסיונות להביא ארצה חיסונים. חברת אגיס הצליחה, לכסוף, להביא כ-10 אלף מנות-חיסון, ונציג אגיס, שמואל וולפסון, מסר ב-22 בדצמבר בשורה טובה לעם: "יש חיסונים! אך לא מספיק!" הוסיף: "הבאנו אותם במטוס מיוחד מהולנד, נשתדל להביא עוד".

הד"ר עלמה אבני, מנהלת שרותי-בריאות-היצבור של מישרד-הבריאות,

רוקח פרימור במישרד-הבריאות. יד רוחצת יד

יעל זילברברג, כלכלנית במישרד-הבריאות, נכון שעד לפני חצי שנה לא השוינו מחירי-יבוא. אנו חייבים למנוע דמפינג (היצף יבוא תרופות במחירים זולים) ולשמור על התעשייה המקומית. אני חייבת להשי-ווח מחירי-יבוא עם מחירי יצרנים מקומיים. כדי לעזור לתעשייה המקור-מית".

ניצן: "חברת טבע עצמה השתלטה על השוק על-ידי שיטת דמפינג. היום טבע היא גם היבואנית הגדולה בארץ, ותמיד תוכל לעמוד מול כל דמפינג עליידי יבוא עצמי."

חזרה נחשון: דוברת חברת טבע: "אנחנו איננו יקרנים, לא אנו קובעים את המחיר. השוק שלנו מצומצם, ומוכן שהייצור שלנו עולה יותר מאשר באמריקה ובאירופה. ליד מישי-רדי-הבריאות קיימת ועדה הקובעת את המחירים ביחד עם הנציגים שלנו. יש לנו סטאנדרטים גבוהים, והייצור שלנו הוא בין המתקדמים בעולם, וגם זה מייקר כמוכן את התרופות. היבואנים חייבים להתחשב במחירינו ולאזן אור-תם, כדי שלא לפגוע בנו".

מרוע ככל זאת חייבים לייבא חיסו-נים נגד שפעת מחו"ל?

חזרה נחשון: "כי אנו יכולים לייצרו רק לצורך וטרינריה — ל-חיות".

היכן הקידמה?

יעל זילברברג: "מעטה אנו מתחילים להשוות את מחירינו עם המחירים באירופה, אך אנחנו לא יותר יקרים. האמן לי".

ניצן פרימור: "זו לא אמת. המחירים שלנו הרבה יותר גבוהים מ-אשר בחו"ל".

אריה בנייהודרה: נציג רפואי: "מה שמייקר את מחיר התרופות הוא שכל חברה מוכרת את התרופה שלה, בגדה המערבית וברצועת-עזה, על מיליון וחצי תושבים. פועלות חמש חברות סיסונאיות, וכל אחת מהן מספקת את כל מיגוון התרופות ואת